

THEMA-AVOND GEMEENTERAAD DUIVEN

ONDERZOEK BESTUURLIJKE TOEKOMSTSCENARIO'S

DIRK LOUTER EN DIO SIMMELINK

2 APRIL 2024

rijnconsult

Programma vanavond

1. Inleiding onderzoek en doel avond
2. Presenteren bevindingen
3. In gesprek over criteria

Pauze

4. Presenteren longlist scenario's
5. In gesprek over longlist naar shortlist
6. Afsluiting en vervolg

DIRK LOUTER ADVIES & MANAGEMENT

1. Inleiding onderzoek en doel avond

Opdrachtformulering Onderzoek naar Toekomstscenario's (oktober 2023):

1. Wat zijn voor de lange termijn de beste vormen van bestuurlijke samenwerking voor Duiven om enerzijds robuust invulling te kunnen geven aan de lokale en regionale opgaven en anderzijds als bestuur nabij inwoners zichtbaar te blijven en identiteit te behouden?
2. Hoe en met welke inzichten kan 1Stroom na de afgelopen 6 jaar geoptimaliseerd worden voor de ambities van de gemeente Duiven passend bij de verschillende scenario's? Benoem en behoud het goede. Ontwikkel strategieën om ervaren beperkingen weg te nemen.

2. Onderzoek in twee stappen

1e stap: operationaliseren criteria en shortlist scenario's

- 1e ronde analyse/bevindingen
- Thema-avond gemeenteraad
- Opstellen raadsvoorstel
- Besluitvorming gemeenteraad voorzien 28/5

2e stap: variantenanalyse (na 28/5)

- 2e ronde analyse (verdieping op onderdelen)
- Onderzoek inwoners Kieskompas
- Thema-avond gemeenteraad over resultaten
- Opstellen rapportage
- Besluitvorming gemeenteraad

2. Beoogd resultaat 1e stap

	Realisatie opgaven lokaal &regionaal	Zichtbaarheid/ nabijheid	Identiteit Duiven	Bestuurlijke realiteit	Gevolgen org.&fin (globaal)
Scn X					
Scn Y					
Scn Z					
…					

3. Bevindingen criteria

Vanuit de dialoog intern en extern over de volgende onderwerpen:

a) Opgaven lange termijn voor Duiven;
b) Identiteit Duiven;
c) Zichtbaarheid en nabijheid.

(aanvullend op later moment):
d) Bestuurlijke realiteit
e) Personele/financiële effecten (globaal)

3a. Bevindingen in hoofdlijnen opgaven lange termijn

- Duiven: complete kwaliteitsgemeente met ontwikkelkarakter (??)
- Er zijn ook schaduwzijden/bedreigingen (bv. congestie, demografische balans, gemeenschapsleven onderdruk).
- Kwaliteit geen “rustig bezit” naar de toekomst: transities (ook in gemeenschap), congesties, balans- en keuzevragen.
- Duiven moet ambtelijk en bestuurlijk op veel podia presteren
- Bestuurlijke beweging in de regio vraagt positiebepaling en keuze

3a. "Kwadraterend" opgavenprofiel

Complexe opgaven

- Grotere projecten (bv. infra)
- Visie-, Plan- en beleidsvorming
- Ontwikkeling organisatie / bedrijfsvoering
- Interdisciplinaire projecten, reconstructies, hervormingen e.d.

- Integrale ruimtelijke ontwikkeling
- Gevolgen lange termijn ontwikkelingen (demografie, economie e.d.)
- Transities (SD, Land. gebied, economie)
- Systeemverand. (Jeugd, Omgevingswet)
- Gevolgen internationale crises
- Lokale "wicked problems"

Enkelvoudige opgaven

- Dienstverlening
- Uitvoerende taken openbare ruimte
- Reguliere uitvoering wet- en regelgeving
- Projecten (bv. beheer en onderhoud)
- Interne bedrijfsvoering
- Etc.

- Projecten/initiatieven anderen (inwoners/ondernemers/organisaties
- Plus: stimuleren, faciliteren, ondersteunen, begeleiden
- Min/?: signaleren, voorkomen, handhaven, afremmen

Vooral zelf aan het stuur

Niet / beperkt zelf aan het stuur

3a. Bevindingen bestuurskracht langere termijn

- *Bestuurlijke kracht*: lange termijnvisie, wisselingen/continuïteit, bestuurscultuur?
- *Organisatiekracht*: Robuustheid/stabiliteit/toekomstbestendigheid 1Stroom?
- *Samenwerkingskracht*: in regio "groot onder kleinen" of "klein in de middenmoot". Beeld van buiten: vaak constructief en loyaal. Ook op zichzelf gericht, niet altijd expliciete agenda en kan niet altijd leveren. Vanuit inwoners/ondernemers wisselend.
- *Financiële kracht*: Op de langere termijn stevige bedreigingen; meer met minder/financiële gezondheid?

3a. Praatplaat opgaven lange termijn

- Duiven: kwaliteitsgemeente met ontwikkelkarakter (??)
- Er zijn ook schaduwzijden/bedreigingen (bv. congestie, demografische balans).
- Kwaliteit geen "rustig bezit" naar de toekomst: transities (ook in gemeenschap), congesties, balans- en keuzevragen.
- Duiven moet ambtelijk en bestuurlijk op veel podia presteren
- Bestuurlijke beweging in de regio vraagt positiebepaling en keuze

➢ Kunt u zich vinden in dit beeld van de opgaven van Duiven voor de langere termijn incl. "kwadraterend" opgavenprofiel?
➢ Wat vraagt nog aanvulling/aanscherping hierin wat u betreft?
➢ Wat is het meest positieve beeld dat u heeft over de ontwikkeling van Duiven over 20 jaar ("droom") en het meest negatieve beeld ("nachtmerrie")?

3b. Bevindingen identiteit Duiven

- Duiven heeft "meerdere gezichten": dorpen én substedelijke kern ("forensen"). Ruimtelijk niet heel onderscheidend/herkenbaar (bv. historisch centrum). Grootschalige detailhandel herkenbaar.
- Behoorlijk complete gemeente (voorzieningen, woon- en leefmilieus, bereikbaarheid e.d.) met beleidsmatig accent op economie en bedrijvigheid in groene omgeving. Relatief welvarende bevolking.
- Gemeenschapsleven deels gebaseerd op historische tradities (carnaval, schutterijen, kermis e.d.) en deels op hedendaagse wijze ingericht. Wel eroderend vanwege individualisering, demografische ontwikkeling en veranderende leefstijlen.
- "Overkoepelende" identiteit Duiven? Beperkte gemeenschappelijke zichtbare historie, weinig bindende rituelen/gezamenlijke rolmodellen. Wel onderscheidend t.o.v. Arnhem (stedelijk), slechts beperkt/marginaal t.o.v. andere buurgemeenten.

3b. Praatplaat identiteit Duiven

- Duiven heeft "meerdere gezichten": dorpen én substedelijke kern ("forensen"). Ruimtelijk niet heel onderscheidend/herkenbaar (bv. historisch centrum). Grootschalige detailhandel herkenbaar.
- Behoorlijk complete gemeente (voorzieningen, woon- en leefmilieus, bereikbaarheid e.d.) met beleidsmatig accent op economie en bedrijvigheid in groene omgeving. Relatief welvarende bevolking.
- Gemeenschapsleven deels gebaseerd op historische tradities (carnaval, schutterijen, kermis e.d.) en deels op hedendaagse wijze ingericht. Wel eroderend vanwege individualisering, demografische ontwikkeling en veranderende leefstijlen.
- "Overkoepelende" identiteit Duiven? Beperkte gemeenschappelijke zichtbare historie, weinig bindende rituelen/gezamenlijke rolmodellen. Wel onderscheidend t.o.v. Arnhem (stedelijk), slechts beperkt/marginaal t.o.v. andere buurgemeenten.

- ➢ Kunt u zich vinden in bovenstaande typering van de identiteit van Duiven? Wat vraagt eventueel aanvulling/aanscherping?
- ➢ Wat beschouwt u als zo waardevol in de identiteit van Duiven dat het voor de lange termijn bewaard/gekoesterd moet worden?
- ➢ Waarin zou de identiteit van Duiven nog kunnen/moeten ontwikkelen?

3c. Bevindingen zichtbaarheid/nabijheid

Nabijheid / zichtbaarheid gemeente meerdere facetten:

- *Dagelijkse dienstverlening*: "loket" in de buurt, terugbellen e.d.
- Benaderbaarheid bestuurders/*korte lijntjes* ("in de winkel tegenkomen")
- *Presentie* gemeente bij evenementen en gemeenschapsactiviteiten
- Identificatie van inwoners met *prestaties* gemeente ("trots op Duiven")
- *Mindset en houding* gemeente : transparantie/openheid, pro-actief/responsief, gezien en gehoord worden, gastvrijheid.

➢ Wat is belangrijk voor inwoners? En hoe belangrijk?

➢ In hoeverre heeft het relatie met schaal gemeente?

3c. Praatplaat zichtbaarheid/nabijheid gemeente

Nabijheid / zichtbaarheid gemeente heeft meerdere facetten:

- *Dagelijkse dienstverlening*: "loket" in de buurt, terugbellen e.d.
- Benaderbaarheid bestuurders/*korte lijntjes* ("in de winkel tegenkomen")
- *Presentie* gemeente bij evenementen en gemeenschapsactiviteiten
- Identificatie van inwoners met *prestaties* gemeente ("trots op Duiven")
- *Mindset en houding* gemeente : transparantie/openheid, pro-actief/responsief, gezien en gehoord worden, gastvrijheid.

➢ Probeer de bovenstaande aspecten in volgorde van belangrijkheid te zetten (1-5).

➢ Zijn er nog andere belangrijke facetten?

➢ (Hoe) hebben deze facetten een relatie met de schaal van de gemeente?

4. In gesprek over criteria

U kunt kiezen voor een van de onderwerpen:

- Opgaven en opgavenprofiel Duiven lange termijn
- Nabijheid/zichtbaarheid gemeente
- Identiteit Duiven

In groepjes van 5-6 personen aan de slag aan de hand van een praatplaat per onderwerp. Hoofdlijnen gesprek noteren op flap en plenair terugkoppelen in 1 minuut.

PAUZE

rijnconsult

4. Longlist scenario's: vier oriëntaties

DIRK LOUTER ADVIES & MANAGEMENT

A. Basisoriëntatie (3 varianten)

Variant x: Duiven-Westervoort met (geoptimaliseerd) 1Stroom
Variant y: Duiven bestuurlijk en ambtelijk zelfstandig
Variant z: Duiven en Westervoort bestuurlijke fusie

- In alle varianten is Westervoort uiteraard direct betrokken partij
- Haalbaarheid mogelijke optimalisatie (variant x) nog te bezien.
- Variant y is stap terug ten opzichte van ontwikkelingen enkele jaren geleden.
- Deze varianten gaan er van uit dat Doesburg met andere partners bestuurskrachtvragen oplost.

B. Oriëntatie Noord-West (4 varianten)

X. Verregaande samenwerking / ambtelijke fusie met Arnhem (evt. met Westervoort)
Y. Bestuurlijke fusie met Arnhem (evt. met Westervoort).

- Positie Arnhem op dit moment nog niet bekend.
- Geen enkele keer (positief) genoemd in de interviews als optie.
- Westervoort heeft optie B. eerder afgewezen.

C. Oriëntatie Zuid-West (4 varianten)

X. Verregaande samenwerking / ambtelijke fusie met Lingewaard (met of zonder Westervoort)
Y. Bestuurlijke fusie met Lingewaard (met of zonder Westervoort)

- 1 keer benoemd in interne interviews.
- Vanuit Lingewaard op dit moment geen oriëntatie op Duiven/Westervoort voor bestuurlijke toekomst
- Geografische belemmeringen op dit moment (rivier), op termijn waarschijnlijk verbinding A15.

D. Oriëntatie Oost/Liemers (14 varianten)

Variant m: Verregaande samenwerking/ambtelijke fusie met Zevenaar (met of zonder Westervoort, met of zonder Doesburg)

Variant n: Bestuurlijke fusie met Zevenaar (met of zonder Westervoort, met of zonder Doesburg)

Variant o: Verregaande samenwerking/ambtelijke fusie met Doesburg (met of zonder Westervoort)

Variant p: Bestuurlijke fusie met Doesburg (met of zonder Westervoort)

Variant q: Verregaande samenwerking/ambtelijke fusie met alle Liemersgemeenten (met of zonder Didam)

Variant r: Bestuurlijke fusie alle Liemersgemeenten (met of zonder Didam)

Van longlist naar shortlist: 4 oriëntaties met (sub)varianten

Variant	*Zeker onderzoeken*	*Onderzoek mogelijk*	*Onderzoek niet nodig*
Doorgaan huidig met geoptimaliseerd 1 Stroom			
Duiven zelfstandig			
BF Duiven-Westervoort			
Verregaande SW Arnhem			
BF Duiven-Arnhem			
Verregaande SW Lingewaard			
BF Duiven-Lingewaard			
Verregaande SW Zevenaar			
BF Duiven-Zevenaar			
Verregaande SW Doesburg			
BF Duiven-Doesburg			
Verregaande SW Zevenaar/Doesburg			
BF Duiven-Zevenaar-Doesburg			
Verregaande samenwerking Liemerse gemeenten			
BF Liemerse gemeenten (evt. met Didam)			
.....			
.....			

5. In gesprek over longlist naar shortlist

1. Ga eerst voor uzelf aan de slag met de longlist:
   - Kies maximaal 3 “zeker te onderzoeken”
   - Kies minimaal 5 “onderzoek niet nodig”
2. Wissel dit uit met de andere leden van het groepje
3. Kom als groepjes met voorstel voor maximaal 4 te onderzoeken scenario’s
4. We bespreken de groepsresultaten